

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Igor Cioclea,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Cioclea împotriva Asociației de Proprietari din Condominiu A0120-0122, cu privire la îngrădirea accesului la informație, obligarea eliberării informației solicitate, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-812/23
PIGD 2-21008248-01-2ra-08062023)*

Distincția dintre petiție și cererea de acces la informație. Dreptul petiționarului la obținerea informației solicitate de la persoanele juridice.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. N. Mazur
Curtea de Apel Chișinău, jud. Iu. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu

14 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, în fond, recursul declarat de Igor Cioclea.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 19 ianuarie 2021, Igor Cioclea a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Asociației de Coproprietari în Condominiu „nr.55/244” (în continuare – A.C.C. nr. 55/244), având ca obiect îngrădirea accesului la informație, obligarea pârâtei la eliberarea informației solicitate și încasarea prejudiciului moral (f.d. 2-11).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a arătat că, la data de 27 noiembrie 2020, s-a adresat cu o cerere către A.C.C. nr. 55/244, care a fost recepționată de aceasta la 3 decembrie 2020, însă nu a fost soluționată. Prin urmare, până în prezent, reclamantul nu a primit niciun răspuns și nicio informație din partea A.C.C. nr. 55/244 cu privire la cererea respectivă.

3. În acest context, reclamantul a subliniat că A.C.C. nr. 55/244 practică, de mulți ani, o schemă vicioasă, manifestată prin: lipsa totală a unui răspuns la cereri; necomunicarea răspunsului în termenul prevăzut de lege; nerespectarea termenului legal de soluționare a cererilor; refuzul de a oferi acces la informație și, cu atât mai mult, de a elibera copiile documentelor solicitate. Acest comportament este confirmat inclusiv prin neexecutarea benevolă și tergiversarea executării documentului executoriu prin care asociația a fost obligată să elibereze copiile documentelor menționate în cererea din 7 mai 2016, precum și în alte cauze judiciare.

4. În acest sens, reclamantul a menționat că, pe parcursul anului 2020, s-a adresat cu mai multe cereri prin care a solicitat accesul la informațiile deținute de asociație, însă aceste cereri nu au fost soluționate, întrucât nu i-a fost oferită nicio informație.

5. Prin urmare, prin nesoluționarea cererilor formulate, A.C.C. nr. 55/244 a încălcat drepturile și interesele legitime ale reclamantului, garantate de legislația Republicii Moldova și de Statutul propriu al asociației, în special dreptul de acces la informație.

6. În continuare, Igor Cioclea a arătat că A.C.C. nr. 55/244 este o persoană juridică, iar activitatea acesteia se încadrează în sfera de aplicare a art. 5 alin.(2) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

7. Potrivit prevederilor Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, orice cetățean al Republicii Moldova are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe sau persoane oficiale ori puse la dispoziția acestora, în condițiile legii, de către alți subiecți de drept.

8. Invocând dispozițiile art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (2) lit. c), art. 7 alin. (1) lit. b), alin. (2) și alin. (4), art. 10 alin. (1), precum și art. 11 alin. (1) pct. 1) și 2) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, reclamantul a susținut că încălcarea sistematică a dreptului său de liber acces la informație de către A.C.C. nr. 55/244 i-a cauzat un prejudiciu moral, pe care l-a estimat la suma de 5.000 lei. Acesta a solicitat ca prejudiciul să fie reparat de către A.C.C. nr. 55/244, întrucât doar aceasta poartă răspunderea pentru abuzurile comise, iar o astfel de sancțiune ar determina respectarea în viitor a prevederilor legale și a obligațiilor statutare. În susținerea acestei cereri, reclamantul a invocat prevederile statutului A.C.C. nr. 55/244, potrivit cărora fiecare membru al asociației are dreptul de a primi informații privind activitatea acesteia, starea patrimoniului și cheltuielile efectuate.

9. Totodată, reclamantul a accentuat că abuzurile comise de A.C.C. nr.55/244 nu se limitează doar la cele anterior menționate, ci includ și refuzul de a executa benevol documentele executorii, precum și tergiversarea executării silite, ceea ce a condus la încălcarea drepturilor sale prin aplicarea unor practici abuzive și ilegale.

10. Mai mult, reclamantul a susținut că A.C.C. nr. 55/244 a instituit o nouă formă de încălcare a drepturilor sale în calitate de creditor, constând în neexecutarea documentului executoriu nr. 2-476/17 din 8 iunie 2017. Astfel, după ce a obținut de la executorul judecătoresc încheierea de încetare a procedurii de executare aferentă titlului executoriu menționat, A.C.C. nr.55/244 i-a creat obstacole în exercitarea dreptului de folosință asupra locului de parcare nr. 14, situat în curtea blocului.

11. 12. Având în vedere cele expuse, Igor Cioclea a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, obligarea A.C.C. nr. 55/244 să-i furnizeze informațiile și copiile documentelor solicitate prin cererea din 17 noiembrie 2020, precum și încasarea, din contul acesteia, a sumei de 5.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

12. La data de 8 noiembrie 2021 și, ulterior, la 27 iunie 2022, Igor Cioclea a depus cereri de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat obligarea A.C.C. nr. 55/244 să prezinte următoarele înscrisuri:

- Copiile certificate ale contractelor de asistență juridică încheiate în interesul A.C.C. nr. 55/244 în perioada 2018–prezent, inclusiv: F/N din 15 iulie 2019, nr. 109 din 19 iunie 2020, nr. 232 din 3 iulie 2020, nr. 276 din 23 iulie 2020, nr. 308 din 16 septembrie 2020, nr. 439 din 16 octombrie 2020, nr. 440 din 19 octombrie 2020, nr. 451 din 2 noiembrie 2020, nr. 452 din 3 noiembrie 2020, nr. 453 din 5 noiembrie 2020, nr. 541 din 27 noiembrie 2020, nr. 150 din 9 martie 2021, nr. 117 din 18 martie 2021, nr. 299 din 19 aprilie 2021, nr. 328 din 12 mai 2021, nr. 400 din 1 iunie 2021, nr. 438 din 28 iunie 2021, nr. 303 din 7 mai 2021, nr. 651 din 13 septembrie 2021, nr. 677 din 23 septembrie 2021, precum și toate celelalte contracte de asistență juridică încheiate în această perioadă, pe care reclamantul nu le-a putut individualiza din cauza refuzului asociației de a prezenta lista contractelor.
- Copiile certificate ale documentelor contabile, bancare, facturilor și ordinelor de plată aferente plăților efectuate de A.C.C. nr. 55/244 pentru serviciile de asistență juridică prestate în perioada 2018–2020.
- Copiile certificate ale borderourilor de lucru întocmite în legătură cu asistența juridică prestată în interesul A.C.C. nr. 55/244 pentru perioada 2018–2020.
- Copiile certificate ale contractelor încheiate de A.C.C. nr. 55/244 cu prestatorii de servicii pentru anul 2020 (inclusiv: Apă-Canal, Regia Auto-Salubritate, Î.M. „InfoCom”, Premier Energy sau alți furnizori de servicii contra cost), precum și contractele încheiate de A.C.C. nr. 55/244 prin care aceasta a prestat servicii în anul 2020.
- Copiile certificate ale contractelor încheiate de A.C.C. nr. 55/244 în anul 2020 privind lucrări, achiziții de bunuri, produse, transport etc., precum și lista completă a acestor contracte.
- Copia certificată a contractului individual de muncă încheiat cu administratorul A.C.C. nr. 55/244 pentru anul 2020.
- Copiile certificate ale documentelor contabile, bancare și facturilor care atestă plata efectuată de A.C.C. nr. 55/244 către executorul judecătoresc Maxim Romaliischi pentru cheltuielile de executare silită aferente documentului executoriu nr. 2-476/17 din 8 iunie 2017.
- Copiile certificate ale scrisorilor și/sau corespondenței purtate de A.C.C. nr. 55/244 în perioada 2018–2020 (f.d. 190–191, 239a, vol. I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

13. Prin hotărârea din 4 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea s-a admis parțial. S-a obligat A.C.C. „NR.55/244” să-i furnizeze lui Igor Cioclea informația solicitată prin cererea prealabilă din data de 27 noiembrie 2020 de la numerele 1,2,3,4,7. S-a încasat de la A.C.C. „NR.55/244” în beneficiul lui Igor Cioclea prejudiciul moral în sumă de 500

de lei. În rest, cererea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat de la A.C.C. „NR.55/244” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei (f.d.248, Vol.I; 2-12, Vol.II).

14. Pentru a pronunța hotărârea, prima instanță, în temeiul dispozițiilor art. 1, 2, 12 și 21 din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30 martie 2000, art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 5, 10, 11 alin. (1), (2) și (4) și art. 21 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, coroborate cu materialele dosarului și susținerile participanților la proces, a reținut că Igor Cioclea are calitatea de solicitant al informației, iar A.C.C. nr. 55/244 are calitatea de furnizor al informației.

15. De asemenea, instanța de fond a constatat temeinicia cererii de chemare în judecată și, în consecință, a admis-o parțial, obligând A.C.C. nr. 55/244 să furnizeze lui Igor Cioclea informațiile solicitate prin cererea prealabilă din 27 noiembrie 2020, corespunzătoare pozițiilor numerotate 1, 2, 3, 4 și 7. Aceasta a reținut că răspunsul emis de A.C.C. nr. 55/244 la 9 februarie 2021, cu întârziere, a satisfăcut doar parțial solicitările reclamantului.

16. În continuare, instanța de fond a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea reclamantului privind furnizarea informațiilor menționate la pozițiile 5, 6 și 8 din cererea prealabilă din 27 noiembrie 2020, reținând că aceste solicitări sunt formulate în termeni generali. Astfel, reclamantul a cerut eliberarea copiilor certificate ale contractelor încheiate de și cu A.C.C. nr. 55/244 pentru anul 2020, precum și ale scrisorilor de corespondență pentru perioada 2018–2020, fără a preciza în mod concret ce acte anume dorește să-i fie furnizate.

17. În plus, în baza dispozițiilor art. 2036 alin. (1) și (2) și art. 2037 alin. (1) și (2) din Codul civil, în vigoare la momentul nașterii raportului juridic, și constatând încălcarea dreptului reclamantului de acces la informație, instanța de fond a dispus încasarea din contul A.C.C. nr. 55/244, în beneficiul lui Igor Cioclea, a sumei de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral, apreciind că această sumă constituie o compensație rezonabilă și echitabilă. Pretenția reclamantului în partea ce depășește această sumă a fost calificată ca neîntemeiată și, în consecință, a fost respinsă.

18. Totodată, în temeiul art. 82 și art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, coroborate cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea privind taxa de stat, instanța de fond a dispus încasarea din contul A.C.C. nr. 55/244, în beneficiul statului, a sumei de 100 de lei cu titlu de taxă de stat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. La data de 13 iulie 2022, A.C.C. nr. 55/244 a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 4 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Igor Cioclea să fie respinsă integral și încasarea din contul acestuia a cheltuielilor de judecată în sumă de 2.500 lei (f.d. 1, vol. II).

20. Ulterior, la data de 27 octombrie 2022, A.C.C. nr. 55/244 a depus motivarea apelului împotriva aceleiași hotărâri din 4 iulie 2022, reiterând solicitările inițiale și suplimentar cerând încasarea de la Igor Cioclea a taxei de stat în sumă de 75 de lei (f.d. 20–22, vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

21. Prin decizia din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de A.C.C. „NR.55/244”. S-a casat hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Cioclea împotriva A.C.C. „NR.55/244” privind accesul la informație, compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Igor Cioclea în beneficiul A.C.C. „NR.55/244”, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 2.500 de lei, suportate în prima instanță și 1.500 lei suportate în instanța de apel și cheltuielile suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 75 de lei (f.d.53-63, Vol.II).

22. Pentru a decide în acest mod, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 12 alin. (1) și (2) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, precum și în baza materialelor dosarului și a argumentelor prezentate de participanții la proces, a reținut că, în speță, nu s-a constatat o încălcare a dreptului reclamantului Igor Cioclea la acces la informație. Astfel, instanța de apel a considerat că A.C.C. nr. 55/244 a oferit un răspuns cererii din 27 noiembrie 2020, iar dezacordul reclamantului cu conținutul aceluși răspuns nu constituie, în sine, un temei pentru a constata încălcarea dreptului de acces la informație.

23. Având în vedere cele expuse și reținând că soluția primei instanțe este eronată, iar argumentele invocate de A.C.C. nr. 55/244 sunt fondate, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a respins cererea de chemare în judecată.

24. Totodată, întrucât cererea principală privind accesul la informație a fost considerată neîntemeiată, instanța de apel a respins și cererea subsidiară

privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 5.000 lei, întrucât soluționarea acesteia depinde de admiterea cerinței principale.

25. În continuare, în temeiul art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, și reieșind din materialele și circumstanțele cauzei, instanța de apel a dispus încasarea de la Igor Cioclea, în beneficiul A.C.C. nr. 55/244, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2.500 de lei suportate în fața primei instanțe și a sumei de 1.500 de lei suportate în fața instanței de apel, apreciate ca fiind necesare și rezonabile.

26. De asemenea, având în vedere că A.C.C. nr. 55/244 a achitat taxa de stat la momentul depunerii cererii de apel, instanța de apel, în temeiul art. 82 și art. 94 din Codul de procedură civilă, a dispus încasarea sumei de 75 de lei din contul lui Igor Cioclea în beneficiul A.C.C. nr. 55/244.

27. Prin decizia Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept din cadrul Agenției Servicii Publice nr. 1011600005570 din 24 februarie 2023, privind înregistrarea modificării denumirii, a fost înregistrată modificarea denumirii persoanei juridice Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/244, aceasta fiind schimbată în Asociația de Proprietari din Condominiu „A0120-0122” (în continuare – A.P.C. A0120-0122). Potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 109910 din 20 martie 2023, administratorul A.P.C. A0120-0122 este Ludmila Ciur (f.d.68–69, vol. II).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

28. La data de 26 mai 2023, Igor Cioclea a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii pronunțate de prima instanță, sau, în subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare (f.d. 73–76, vol. II).

29. Cu privire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a reținut că Igor Cioclea s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, întrucât a depus recursul în termen, la data de 26 mai 2023. Astfel, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 februarie 2023 și expediată participanților la proces prin poșta electronică la data de 26 aprilie 2023, aspect confirmat prin extrasul din e-mail anexat la dosar (f.d. 64, vol. II).

30. În motivarea recursului, recurentul a reiterat atât motivele de fapt, cât și cele de drept, invocate anterior în fața instanțelor inferioare, menționând suplimentar dezacordul său cu decizia din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, pe care a calificat-o drept nemotivată, superficială, arbitrară și pasibilă de casare în temeiul art. 432 alin. (2)–(4) din Codul de procedură civilă, întrucât, prin pronunțarea acesteia, i-a fost încălcat dreptul la un

proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

31. De asemenea, Igor Cioclea a subliniat că instanța de apel nu a analizat în mod efectiv circumstanțele de fapt invocate de el, concluzionând eronat că, prin scrisoarea nr. 09 din 9 februarie 2021, i-ar fi fost expediat răspunsul la cererea din 27 noiembrie 2020, recepționat la data de 11 februarie 2021 – fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar. În realitate, nefiind de acord cu lipsa unui răspuns adecvat, reclamantul a formulat prezenta cerere de chemare în judecată. Astfel, cererea a fost înregistrată la 19 februarie 2021, ca urmare a faptului că A.C.C. nr. 55/244 nu i-a oferit niciun răspuns și nici acces la informațiile solicitate prin cererea din 27 noiembrie 2020. În opinia recurentului, răspunsul întocmit ulterior, la data de 9 februarie 2021, a fost emis formal, exclusiv ca reacție la faptul că cererea sa se afla deja pe rolul instanței de judecată.

32. Prin referința depusă la data de 5 iulie 2023, Asociația de Proprietari din Condominiu A0120-0122 (fosta A.C.C. nr. 55/244) a solicitat declararea inadmisibilă a recursului declarat de Igor Cioclea.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

33. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

34. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (1) și (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, art. V, pct.1–9, pct.11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

35. Respectiv, recursul declarat de Igor Cioclea, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia. Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu

are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

Astfel, la momentul examinării prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

36. Art.13 alin. (5¹) al Legii nr.64 din 30 martie 2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (*introdus prin LP224 din 31.07.24, MO3161-363/16.08.24 art.569; în vigoare 16.08.24*):

„Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

37. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului):

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

38. Art. 431 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

39. Art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe;”

40. Art. 432 alin. (1) și (2) lit. a)-d) al Codului de procedură civilă:

„Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

41. Art. 239 din Codul de procedură civilă:

„Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată”.

42. Art. 1 din Legea condominiului în fondul locativ nr.913 din 30 martie 2000 (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată):

„Noțiunile utilizate în cuprinsul prezentei legi au următorul înțeles: *asociația de coproprietari în condominiu* - organizație a proprietarilor de locuințe care s-au asociat pentru administrarea, întreținerea și exploatarea în comun a complexului de bunuri imobiliare în condominiu.”

43. Art. 2 din Legea condominiului în fondul locativ nr.913 din 30 martie 2000 (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată):

„Legislația cu privire la condominiu face parte din legislația civilă și include prezenta lege, Codul civil, alte acte legislative ce reglementează raporturile de drept civil în domeniu.”

44. Art. 1 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„Prezenta lege reglementează:

a) raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație”.

45. Art. 6 alin. (1) și (3) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„În sensul prezentei legi, informații oficiale sînt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.”

46. Art. 10 alin. (1)-(3) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„Persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație.

Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decît în condițiile legii.

Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolutivă de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.”

47. Art. 11 alin.(1) pct. 1)-2), 4) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„Furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat:

- 1) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal;
- 2) să garanteze liberul acces la informație;
- 4) să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.”

48. Art. 12 alin. (1)- (2) lit.a)-c) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„Informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitanților în baza unei cereri scrise sau verbale.

Cererea scrisă va conține:

- a) detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate (a unei părți sau unor părți ale acesteia);
- b) modalitatea acceptabilă de primire a informației solicitate;
- c) date de identificare ale solicitantului.”

49. Art. 19 alin. (1) și (2) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„Refuzul de a furniza o informație, un document oficial va fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcându-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicației oficiale), pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

Furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.”

50. Art. 21 alin. (1) și (3) lit. a)-i) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la:

- a) refuzul neîntemeiat de a primi și înregistra cererea;
- b) refuzul de a asigura accesul liber și necondiționat la registrele publice aflate la dispoziția furnizorului de informații;
- c) încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație;
- d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate;
- e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate;
- f) atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată;
- g) secretizarea neîntemeiată a unor informații;
- h) stabilirea plății și mărimii acesteia pentru informațiile furnizate;
- i) cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.”

51. Art. 23 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație (în vigoare până la 8 ianuarie 2024):

„În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.”

52. Art. 34 alin.(1) și (2) din Constituția Republicii Moldova:

„Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

53. Analizând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și cu referința depusă de Asociația de Proprietari din Condominiu „A0120-0122”, coroborate cu normele de drept incidente, în special art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 432 alin. (1) și (2) lit. a)–d) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că soluția pronunțată de instanța de apel este eronată. În schimb, concluzia primei instanțe privind admiterea parțială a cererii de chemare în judecată formulate de Igor Cioclea este legală și întemeiată, fiind fundamentată pe ansamblul probatoriului administrat în cursul procesului și pe o apreciere juridică corectă a acestuia.

54. Reiterând esența litigiului și circumstanțele speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la data de 27 noiembrie 2020, Igor Cioclea a adresat o cerere prealabilă către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/244 (în prezent Asociația de Proprietari din Condominiu „A0120-0122”), recepționată de aceasta la 3 decembrie 2020, prin care a solicitat eliberarea următoarelor înscrisuri:

- Copii certificate ale contractelor de asistență juridică încheiate în interesul A.C.C. nr. 55/244 în perioada 2018–2020;
- Copii certificate ale documentelor contabile, bancare, facturilor aferente plăților efectuate de A.C.C. nr. 55/244 pentru serviciile de asistență juridică prestate în perioada 2018–2020;
- Copii certificate ale borderourilor de lucru întocmite în legătură cu serviciile de asistență juridică prestate în perioada 2018–2020;
- Copii certificate ale contractelor de prestări servicii încheiate de și cu A.C.C. nr. 55/244 pentru anul 2020;
- Copii certificate ale altor contracte încheiate de și cu A.C.C. nr. 55/244 în anul 2020 (cu obiecte precum lucrări, bunuri, produse, transport etc.);
- Copia certificată a contractului individual de muncă încheiat cu administratorul A.C.C. nr. 55/244 pentru anul 2020;

- Copii certificate ale documentelor contabile, bancare și facturilor care confirmă plata efectuată de A.C.C. nr. 55/244 către executorul judecătoresc Maxim Romaliischi pentru cheltuielile de executare silită aferente documentului executoriu nr. 2-476/17 din 8 iunie 2017, inclusiv borderoul de calcul;
- Copii certificate ale corespondenței (scrisori) purtate de și cu A.C.C. nr.55/244 în perioada 2018–2020.

55. Totodată, prin aceeași cerere prealabilă din 27 noiembrie 2020, reclamantul a solicitat explicații și răspunsuri la întrebările formulate în conținutul acesteia (f.d. 12).

56. Prin răspunsul nr. 09 din 9 februarie 2021, recepționat de Igor Cioclea la data de 11 februarie 2021 – fapt confirmat prin semnătura acestuia aplicată pe avizul de recepție nr. DS8000615654AS, A.C.C. nr. 55/244 (în prezent A.P.C. „A0120-0122”) a respins ca vădit neîntemeiată cererea prealabilă fără număr din 27 noiembrie 2020, primită la 3 decembrie 2020, susținând că a oferit toate explicațiile de rigoare și informațiile solicitate, onorându-și astfel obligația de informare în conformitate cu art. 21 din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30 martie 2000 și cu pct. 8.1 din Statutul A.C.C. nr. 55/244 (f.d. 58–59).

57. La data de 19 ianuarie 2021, Igor Cioclea a depus prezenta cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată prin cererile din 8 noiembrie 2021 și 27 iunie 2022, împotriva A.C.C. nr. 55/244, având ca obiect îngrădirea accesului la informație, obligarea la eliberarea informațiilor solicitate și încasarea prejudiciului moral.

58. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță a constatat temeinicia cererii de chemare în judecată, motiv pentru care a admis-o parțial

59. Examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 14 februarie 2023, a reținut netemeinicia cererii de chemare în judecată depuse de Igor Cioclea.

60. Judecând cauza în ordine de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, în procedura de verificare a legalității și temeiniciei hotărârii atacate, nu a acordat o apreciere corespunzătoare probelor administrate în dosar.

61. Completul de judecată statuează că Igor Cioclea a solicitat informații oficiale de interes public referitoare la activitatea Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/244, în calitate de membru al acesteia. Informațiile solicitate privesc activitatea financiară, contractuală și organizatorică a asociației în perioada 2018–2020.

62. Potrivit art. 1 alin. (1) lit. a) și art. 5 alin. (2) lit. c) din Legea nr.982/2000 privind accesul la informație, A.C.C. nr. 55/244 are calitatea de furnizor de informație oficială, fiind o entitate ce administrează bunuri

colective, primește și utilizează mijloace financiare de la membri, în regim similar unei autorități publice sau entități de interes public.

63. Reclamantul, în calitate de membru al asociației, are un interes legitim și direct de a accesa aceste informații, inclusiv în baza art. 21 din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913/2000, precum și potrivit Statutului A.C.C. nr. 55/244.

64. Cererea prealabilă din 27 noiembrie 2020, recepționată de asociație la 3 decembrie 2020, indică în mod clar, concret și detaliat informațiile solicitate – contracte de asistență juridică, documente contabile, borderouri, acte administrative și de corespondență. Cererea întrunește toate cerințele prevăzute de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 982/2000. A susține că această cerere ar avea caracter general sau că nu ar permite identificarea documentelor este neîntemeiat și contravine materialului probator.

65. Instanța de recurs menționează că deși asociația a emis răspunsul nr. 09 la data de 9 februarie 2021, acesta a fost transmis abia după ce cererea de chemare în judecată fusese deja formulată la 19 ianuarie 2021. Mai mult, răspunsul a fost formal, nesuținut de furnizarea efectivă a documentelor solicitate și lipsit de explicații reale privind refuzul sau imposibilitatea obiectivă de a oferi informațiile, așa cum cere art. 10 alin. (3) și art. 11 alin. (1) din Legea nr. 982/2000.

66. Judecătoria Chișinău a delimitat cu atenție informațiile ce pot fi furnizate (pct. 1, 2, 3, 4 și 7 din cerere), și a respins acele solicitări formulate în termeni generali sau care nu permit identificarea exactă a documentelor. Așadar, soluția de admitere parțială a cererii este echilibrată, justificată și respectă principiul proporționalității.

67. Suplimentar, instanța de recurs subliniază că având în vedere caracterul repetitiv și sistemic al refuzului asociației de a furniza informații (inclusiv în alte cauze anterioare), precum și necesitatea protejării unui drept constituțional (art. 34 din Constituția RM), prima instanță întemeiat a dispus acordarea unui prejudiciu moral de 500 lei, în mod rezonabil și echilibrat, cu rol compensatoriu și preventiv.

68. Analizând decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2023, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a examinat în mod complet și obiectiv circumstanțele cauzei, omițând să ofere o apreciere integrală și corectă probelor administrate. Concluziile formulate de instanța de apel sunt neîntemeiate, contravin situației de fapt și rezultatelor probatorii, iar normele legale aplicabile au fost interpretate eronat.

69. Instanța de apel s-a limitat la analiza sumară a unui singur aspect – existența formală a unui răspuns din partea A.C.C. nr. 55/244, fără a evalua

caracterul și conținutul informației furnizate, necesitatea acesteia pentru reclamant și obligația corelativă a furnizorului de informație de a răspunde în mod complet, transparent și în termenele legale.

70. Curtea de apel nu a reținut caracterul oficial al informației solicitate, deși din răspunsul emis de asociație reiese că Igor Cioclea este membru al A.C.C. nr. 55/244 și că a fost informat despre datoriile aferente apartamentului deținute în condominiu, aspecte care atrag aplicabilitatea expresă a art. 5 și art. 10 alin. (3) din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație. În mod greșit, instanța de apel a tratat cererea reclamantului ca o petiție, confundând instituția dreptului de petiționare cu dreptul distinct la accesul la informație.

71. Totodată, instanța ierarhic inferioară nu a verificat dacă informația putea fi furnizată parțial, în limitele legii, omițând complet circumstanțele relevante ale cauzei și probele esențiale, contrar obligației de a realiza un control efectiv asupra legalității și temeiniciei hotărârii instanței de fond.

72. Or, solicitarea reclamantului din 27 noiembrie 2020 corespunde cerințelor prevăzute de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 982/2000, fiind formulată clar și determinabil, iar informația solicitată se referă la activitatea unei entități obligate prin lege la transparență, în calitate de furnizor de informație oficială. Refuzul parțial sau formal de a răspunde integral la o astfel de cerere, sub pretextul existenței unui răspuns general, nu exonerează asociația de obligațiile sale legale.

73. Potrivit art. 361 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe poate fi atacată cu apel, în termenul și condițiile prevăzute de lege, de orice parte interesată care se consideră vătămată prin soluția pronunțată. Apelul este mijlocul juridic prin care se supune controlului instanței ierarhic superioare legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe.

74. În speță, reclamantul Igor Cioclea nu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău din 4 iulie 2022, prin care au fost respinse o parte dintre pretențiile sale. Prin omisiunea de a ataca aceste soluții, reclamantul a consimțit tacit asupra lor, acceptând hotărârea instanței de fond în limitele stabilite prin dispozitivul acesteia.

75. Această conduită procesuală atrage incidența principiului disponibilității, potrivit căruia instanța nu poate acorda mai mult decât s-a cerut și nu poate reexamina soluții rămase definitive prin necontestare. Totodată, conform art. 417 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu poate examina pretenții care nu au făcut obiectul apelului sau care nu au fost supuse controlului instanței de apel din lipsa unei căi de atac exercitate.

76. Prin urmare, instanța de recurs este ținută de limitele investiției, iar în lipsa unui apel exercitat de Igor Cioclea, nu poate proceda la reevaluarea aspectelor respinse de prima instanță și asupra cărora a intervenit autoritatea de lucru judecat. Această interpretare este susținută inclusiv de jurisprudența constantă a instanțelor naționale, conform căreia părțile care nu contestă o soluție judecătorească se consideră că au recunoscut-o și au renunțat implicit la dreptul de a o combate în căile de atac ulterioare.

77. În lipsa exercitării apelului de către Igor Cioclea, instanța de recurs nu este competentă să analizeze și să admită pretențiile respinse de prima instanță, acestea rămânând definitive și acceptate de reclamant prin necontestare. A admite contrariul ar echivala cu încălcarea principiului legalității căilor de atac și cu extinderea nejustificată a limitelor devoluțiunii procesului civil.

78. Prin urmare, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și temeinică, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată cu aplicarea greșită a normelor de drept material, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține caracterul întemeiat al recursului declarat de Igor Cioclea. În consecință, urmează a fi admis recursul, casată decizia din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținută hotărârea din 4 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

79. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 445 alin. (1) lit. f), alin. (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Igor Cioclea.

Casează integral decizia din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menține hotărârea din 4 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Cioclea împotriva Asociației de Proprietari din Condominiu A0120-0122, cu privire la îngrădirea accesului la informație, obligarea eliberării informației solicitate, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă